ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਮਹੇਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2010 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3873)

ਅਪ੍ਰੈਲ 30,2019

[ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.]

ਪੂਰਵਗਾਮੀ-ਮਿਸਾਲ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ "ਡਰਾਉਣਾ"-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਸਾਲ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ-ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਏ ਜੋ ਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਨੇ ਇਸ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ 1999 ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇੰਨੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੈ ਮਤਲਬ ਹੈ।

ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ-ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਬਕਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂਰਵ ਕਾਨੂੰਨ ਰੈੱਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ, ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂਰਵ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ-ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗਲਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ-ਪੂਰਵ-ਸਿਧਾਂਤਾਂ/ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਅਨੁਛੇਦ 141-ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ-ਨਿਯੁਕਤੀ-ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ-ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। – ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ-

ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 18-11-1999 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੇ 17-11-1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 18-11-1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। 18-11-1999 ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਿਕਸ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ, ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ-ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 17.11.1999 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ' ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ-ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਉਲਟ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੈਂਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ-ਸਰਵਿਸ ਲਾਅ-ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ-ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 18-11-1999 ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ (ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ) ਨੂੰ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਦੇਣਾ (ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ) ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟਰਿਕਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 18-11-1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ

ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਨਿਯੁਕਤੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3873/2010.

ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 24.05.2007 ਤੋਂ ਡੀ. ਬੀ. ਸਿਵਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲ (ਰਿਟਸ) ਨੰਬਰ 679/2007 ਐਸ. ਬੀ. ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2519/2003 ਵਿੱਚ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4491/2019

ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ ਸਿੰਘਵੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਡਾ. (ਏ. ਏ. ਜੀ.), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਹਿੰਗੋਰਾਨੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੈਲਜਾ ਨੰਦਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਕੋਹਲੀ, ਕੇ. ਐਲ. ਜੰਜਨੀ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਯੂਨਸ ਮਲਿਕ, ਅਨੀਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਿਤਰਾ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖੁਸ਼ਾਲੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ, ਮੁਕੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਜਯੰਤ ਭੱਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਯੋਤੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਕੋਹਲੀ, ਵਕੀਲ। ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੰਜੀਵ ਖਾਨ, ਜੇ.
1. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 4562/2012 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ

2. ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਏ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। 1 ਇਸ ਪੀੜ੍ਹਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ 1999 ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ। ਚਾਰਲਸ ਡਿਕਨਜ਼ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਇਹ "ਡਰਾਉਣਾ", "ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੰਨਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿੰਦਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ”

3. ਸਾਲ 1998 ਦੇ ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 3928 ਵਿੱਚ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ

ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਲਾਭ ਜਨਮ ਸਥਾਨ, ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਸੁਥਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 2 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਡ II ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡ III ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਸੁਥਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਠੋਸ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਸੁਥਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨਃ

"44. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ 10 ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਖਰੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਤ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। "

4. ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਸੁਥਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਉੱਪਰ) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ।

5. ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 21 ਅਕਤੂਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਨਾਂ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦਾ ਕੇਸ ਮੰਨਾਂਗੇ। ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ 30 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਵੀਂ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ (ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਦੇਣਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰਜੀਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 36 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਸੁਥਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟਰਿਕਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 45 ਅਤੇ 46 ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“45. ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਫਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਮਦਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ (1995) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 486 ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਇਹ ਦਲੀਲ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਮਤੀ, ਰੋਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਰਨ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

46. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ' ਏ 'ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ

ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 18-11-1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

"1. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 18-11-1999 ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ, ਜੇਕਰ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਕੋਲ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ 18-11-1999 ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ।

2. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 17-11-1999 ਤੱਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. ਆਰਟੀਕਲ 32 ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 542/2000 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "

7. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਉਹ ਮਿਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਵੀਂ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਰਮਾ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਲਈ ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਰਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 17 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਕਥਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ/ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ 17 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਵ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਸੀ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁੱਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ।

9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 3 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ. ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ

“16. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ (ਏ) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, (ਬੀ) ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਨੇ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ (ਸੀ) ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ।

17. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ" ਪੈਰਾ 46 (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਪਕ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ

ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ।

18. ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਪੈਰਾ 46 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੇਤੰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਸੂਚਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪੈਰਾ 46 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ (1) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲਾਭ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਬੋਨਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ 2000 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 46 ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ (3) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੈਰਾ 46 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ (3) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਸਮੀਕਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਦੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (1) 2000 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ”

10. ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ 1 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 2 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ 30 ਜੁਲਾਈ, 2002

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 30 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੇਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੋਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ 17 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਿਸਾਲ ਸਨ। ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੈਟਾਗਰੀ ॥ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਲਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

11. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 24 ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਾਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਦਾਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 24 ਅਤੇ 25 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰੈਂਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ

ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਸਾਲ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਰੈੱਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਸਾਲ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗਲਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। (ਮਖੀਜਾ ਦੇਖੋ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 4)। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 18 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਦੀ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਫੈਸਲੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2014 ਨੂੰ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ, ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਵਾਰਿਕੇਸ਼ ਸ਼ੂਗਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. ਪ੍ਰੇਮ ਹੈਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 5 ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬੰਦ ਅਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ)।

12. ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨੀਰਜ ਸਕਸੈਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੀਰਜ ਸਕਸੈਨਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅਨੁਪਾਤ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੀਰਜ ਸਕਸੈਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਨਵੀਰ

ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਖਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਰੈਂਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 17 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਰੈਂਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ ਜਿੱਥੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਜਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

14. ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate